

FUNDUR

Verkalýðsfélags Norðfirðinga og jafnréttisnefndar Neskaupstaðar á kaffistofu frystihússins miðvikudaginn 15. mars 1978.

Fundarefni: Staða kvenna ~~í~~ og störf.

Fundurinn auglýstur með tveim plakötum í frystihúsinu frá ~~miðvikudaginn~~ ^{14. mars}.

Dagskrá:

Kl. 3⁰⁰ Söngur og gítarspil. Ómannna hópur kvenna ~~í~~ ^í staðnum
söngja og spila

Á meðan er mynd Eddi Óskarsdóttur af "vefurinn hjóðfélagsins" varpað á vegginn með myndvarpa.

1. Setning fundarinn. Guðmundur Sigurjónsson úr s. jörm verkalýðs-félagsins talar um tilefni og tilgang fundarinn.

2. Hlutur Íslands á kvennréttindaáratugi Sameinuðu Ríkjanna:

Á vettvangi Sameinuðu Ríkjanna var sú samþykkt gerð 1975, að áratugurinn 1975-85 skyldi hælgaður baráttunni fyrir jöfnum rétti kvenna á við karla. Hvert aðildarríki skuldu leggja baráttuna hjá sér heima fyrir.

Fyrsta árið - kvennaárið 1975 - starfaði kvennefnd á Íslandi, sem m.a. gerði ýmsar kannanir. Jafnréttisráð var stofnað 1976. Það skal vinna að leiðréttingu ~~í~~ ^á misrétti, sem konur eru þettar vegna kynferðis. Einnig skal það gera kannanir og starfa að kynningu á misrétti, kynjuna.

Í 6 kaostaðhöm í landinu eru starfandi jafnréttisnefndir, b. í Neskaupstað. Nefndirnar eru nokkurs konar spjóningshöilar jafnréttisráðs. Þek getur leitað til þeirra til sínna.

Á þessari hátt hefur Ísland skipulagt sinn þátt í kvennréttindaáratunna. Þessi fundur hér í frystihúsinu er ~~á~~ ^á mill þáttur í þeirri baráttu.

3. Jóhanna Friðriksdóttir verkamaður og formaður verkakvænafélagsins Snóttar í Vestnannaeyjum fluttur ávarp. Efni: störf frystihúsakvæna, heimilisstörf (skipting þeirra í heimilis og ók), uppeldi, afleiðingar hins tvöfalda vinnulags kvenna (byrgð, félagsstörf, stjórnun o.fl.).

4. Söngur og spil um frystihúsakonur eftir Þóru Mortensen.

5. Samlestur - ýmsar upplýsingar um störf kvenna og stöðu í atvinnulífinu. Þrjár upplýsingar A, B og C.

Nú verða fluttar og sýndar ýmsar staðreyndir um störf kvenna og stöðu í atvinnulífinu. Öll sálurit eru ~~í~~ ^í könnun á vegum kvennefndar, sem gerð var árið 1976, en gefin út af Forsetisráðuneytinu 1977. (Bókin sýnd.)

5.1. Glæra með atvinnubátttöku giftra kvenna. (Glæra 2)

Staða kvenna hefur gjörbreygst undanfarið ár. Við vekjum athygli á því að á 10 ára tímabili jókst atvinnubátttaka giftra kvenna úr 25% upp í 47%.

Stasta súlan er frá 1976. Allt landið 61%. En athugi að sérstök könnun á Egilsstöðum sýnir 69% og Húsavík 71%.

Þ En hvers vegna varð þessi breyting? ~~Þessi breyting er~~

(Vissulega barfnast atvinnulífi starfskrafta kvenna, en sumar konur verða að vinna og aðrar vilja vinna)

Báðir hópar eiga auðveldara með það nú á tímum orlofs-
vegna einföldunar heimilisstarfa með tilkomu vél og
fjöldaframléiðslu.

Og kannski er sumum eins innanbrjóstis og atvinnuleysingjar
á kreppuárunum í sögu Halldórs Stefánssonar "Dauðinn á
briðju höð". Tveir verkamenn talast við:

"Ég hef ekkert haft að gera í hálfri ár, segði atvinnu-
leysinginn í ávitandi rómi.

Það er oft eins erfitt að útvega verkamönnum atvinnu hér
og að koma yfirstéttarmönnum í tugthúsið - en annars
barft þú ekki að kvarta, sem lifir í kerlingunni, hli
verkamáðurinn glaðlega.

Alls staðar sama sagan. Skildi þú ekki einu sinni þessi
verkamáður, hvílik hörmung þú var að lifa ekkert fyrir
stafni og biggja viðurværi sínt af lvennmanni, í stað þess
að geta séð fyrir konu og börnum?

Það er ekkert seldarbrauð að lifa á vinnu annars, þú
er ómannlegt, ég held það ekki út lengur."

Honum fannst ómanneskjulegt að lifa á framferð þaka síns.

Þrátt fyrir þessa gjörbreytingu í starfsvettvangi konna,
er öll þjóðfélagsgerðin, svo sem atvinnulíf, skólakerfi
og fleira, miðað við það að á hverju heimili sé kona,
sem sjái um heimilishald fjölskyldunnar og þjónu hennar.

Prátt fyrir þessa gjörbreytingu í starfsvettvangi konna,
er öll þjóðfélagsgerðin, svo sem atvinnulíf, skólakerfi
og fleira, miðað við það að á hverju heimili sé kona,
sem sjái um heimilishald fjölskyldunnar og þjónu hennar.

2. (Glæra 3 - Hver vinnur heimilisstörfin?) *Blá konan ein R. Leadi
30 Karl un*

Lítum á hvort heimilisstörfin hafi læst á flótri en
konurnar eftir að þær urðu svona virkar. *í atvinnulífinu*

Hver vinnur heimilisstörfin? *í atvinnulífinu*

Hver vinnur heimilisstörfin? *í atvinnulífinu*

Þáttur karla í matargerð og hvortum eyrar engla. *í atvinnulífinu*

90% gíftra kvenna vinna þessi störf *í atvinnulífinu*

taka aðeins þátt í innkaupum, uppvalki og vasningu, *í atvinnulífinu*

vinna milli 65 og 79% þessi störf *í atvinnulífinu*

á veg einar. Hið *í atvinnulífinu*

eðlilega væri að rauðu síflurnar veru 100%, *í atvinnulífinu*

en á auðvænta *í atvinnulífinu*

hjá sjómönnum. *í atvinnulífinu*

Hver mælir á móti því að konur búi við tvöfalda vinnuálag?

Hvener og á hvorn hátt breytast þessi óréttlátu hlutföll?

Er ekki eðlilegt að hver og einn sýri sö faru að sjá fyrir frumbörfum sínum sjálfur?

3. (Glæra 4 - Hver annast um börnin?)

Sama er upp á teningnum þegar um önnun barna þess á gema, en þó er hlutur karla þar heldur meiri en í hásvæðunum.

Yfir 60% gíftra kvenna eru einar *í atvinnulífinu*

á um að hátta og *í atvinnulífinu*

klæða börnin, baða þau og vakna til beirra. Aðeins um *í atvinnulífinu*

- 5.4. Hvernig er tvöfalda vinnuálaginu lýst frá sjónarhóli kvenna sem fengið hafa við á ritstjórn.

Í formála Helgu Kress að bókinni "Drápur um veitla" þar sem hún fjallar um konur og bókmenntir, vitir hún m.a. beint til þessara rithöfundar:

Theodora Thoroddsen segir árið 1913:

"Því er svo verið með skáldgáfuna sem flest annað anlegt atgervi að vér konurnar erum þar að jafnaði eftirbátar karlmanna. Skal hér ósagt létið, hvort heldur það stfar af því, að heilinn í okkur sé léttari í veginni heldur en heirra, eins og haldið er fram af samum, eða það á röt sína í margra alda andlegri og líkamlegri kúgun.

Hún orti: Mitt var starfið hér í heimi

heita og kalda daga

að skeiða krakka og keppa þeim

og keppast við að staga.

Ég ~~krá~~ þráði að leika lausu við

sem lamb um grænna daga.

en þeim eru ekki gefin við,

sem götin eiga að staga.

Drífa Viðar segir árið 1954:

"Það er svo, að okkur kvenfólki er enginn kostur bóinn en að skrifa upp við fögg ef við ætlum að gerast umsvifameiri en yrkja forskeytlar. Eitthvað hlýtur að fara föngörðum við það, annað hvort í ritverkirni eða í heimiliri. Nú getur heimilið beðið, en þar hugmyndir sem leita á alda

Jakobína Sigurðardóttir segist skipa nóttinni í tvær annir, en segist nú ekki lengur hafa brek til að vaka nema aðra önnina.

á áttæðis áfylli sína

Elínborg Lárusdóttir segir/árið 197 ~~xxxxxxxxxxxxxxxx~~
~~Lárusdóttirxxxx~~

"Það sem aðallega hjálpaði mér, var, að ég vandá mig á að skrifa, þótt ekki væri náli. Ég einbeitti huganum að skriftum og heyrði ekki, hvað gerðist í kringum mig. Ef mér hefði ekki tekist það, hefði ég aldrei skrifað neit

As Sólveig sem er meira en hálfri öld yngri segir 1973: þar er hún er spurð: "Þarftu að leka að þér til þess að get hu það og skrifað?" Hún svarar: "Só, þá hefði ég ná að rei skrifað orð, ef ég þyrfti þú til þess. Ég er búin að venja mið við að vinna í lívaða."

- 5.5. "Drámarinn" af *Söngur Randi* Þórunn Þórunn.

- 5.6. Sagt er að drengir og stólkur njóti jafnréttis (námi. (glara 5)

Hefnd á vegum kvennaárnefndar sem annaði möguleika kvenna til verknáms, fékk þau svör hjá framkvæmdastjóra íönfræðis ráðs að iönneistarar hefðu ótrú á því að ~~xxxx~~ gæva náms-samning við stólkur m.a. af því að þar veru taldar ótryggt vinnuafli. --- Framkvæmdastjórnin taldi iönfræðis urað hafa sömu sjónarmið.

Eru þar konur sem halda uppi fiskiönaðinum hér ótryggt vinnuafli?

Á ráðstefnu Stjórnunarfélags Íslans ~~xxx~~ í janúar var að framkvæði fulltrúa kvennaárnefndar rétt um bát kvenna í

iðnaðar- og tæknistörfun.

Við umræður kom í ljós, að fulltrúar garalla og róttæðinn iðngreina voru yfirleitt fráverfir því að komur ynnu við tækní og iðnaðarstörf. Allir voru þó sammála um að komur væru mikilvægur vinnukraftur í verkemiðju iðnaði og sem aðstoðarmenn í iðnfyrirtækjum.

Fulltrúar nýrra iðngreina og skólustjórnar Fiskvinnsluskóla og Útvarpsvirkjaskólans, ásamt fulltrúa sjómánastéttarinnar, töldu komur þó hlutgegnar og að þeim stæði væri í nefndum sérgreinum opið.

Getur verið að lág laun iðnverkakvenna og aðstoðarkvenna í iðnaði séu þess valdandi, að atvinnurekendur sjá sér ekki hag í því að hleypa komum inn í iðngreina og hleður nota þær sem óvænt aðstoðarfólk?

5.7. Þá er komið að komum í forystu.

(glara 6) Komur í ASÍ)

Komur eru 43 % félaga í ASÍ, samt eru aðeins tvær komur í 15 manna miðstjórn.

Oftr er rétt um að lítil hátttaka kvenna í stjórnun þjóðfélagsins og í stjórnun almenns sé komu sjálfum að komu. Komur saki ekki um stjórnunar- eða ábyrgðarstjórfr þá þáist við í stjórnir þæx félaga.

Er lítil hátttaka kvenna í stjórnun þeim sjálfum að kenna?

(glara 7) Lesin: Málfrð er viðtakara: þar hjólast að:
 1) minnimáttakennd og vartraust kvenna na sjálfra.
 2) fordómar karlanna
 3) lítil uppörvun
 4) tvöfalt vinnuálag og skortur á barn gaslu.

Vitið þið að Svíar vinna að því að styta vinnuváruni í 30 stundir til að jafna aðstöðu sjón utan og innan heimilis.

6. Söngur og spil.

7. Lokarorð. Formaður jafnmettis lefr ar.